

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

De Ecclesia, Qvæ Est in Purgatorio

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XV. Purgatorij confessionem ad fidem Catholicam pertinere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53890](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53890)

men neque esse omnino in termino, & ideo posse aliquid facere, quod pertineat ad peccati venialis remissionem.

Ad alteram partem argumenti respondeo, pœnam pendere à culpa in fieri, non in esse, & ideo illud (decrecente culpa, decrescit pœna) si intelligatur quòd quò minor est culpa, eò minorem generat pœnam, verum est, alioqui est falsum; nam etiam ob culpam præteritam debetur pœna.

CAPVT. XV.

Purgatorij confessionem ad fidem Catholicam pertinere.

SUPEREST nunc, vt Petri Martyris sententiam discutiamus, qui in commentario, cap. 3. prioris ad Corinth. contendit, Purgatorium esse, non posse ad dogma fidei vllò modo pertinere; quæ fuit prima Lutheri opinio, siue primus eius error. Rationes eius sunt quinque.

PRIMA, quia Scriptura tacuit Purgatorium in iis locis, vbi maxima fuit occasio de eo loquendi. Nam in Genesi, cap. 49. describuntur funera Abraham, Isaac, Iacob, Saræ, Rachelis, diligentissimè, & tamen ne verbum quidem de Purgatorio. Item in Leuitico instituuntur sacrificia plurimorum generum pro variis rebus, & nullum ibi instituitur pro defunctis. Denique, Paulus in priori epist. ad Thessal. cap. 4. cum ex professo de mortuis agat, nihil dicit de Purgatorio, sed solum asserit eos resurrecturos, & concludit: *Consolamini inuicem in verbis istis.*

SECUNDA ratio est, quia Ecclesia Græca, quæ est altera pars Ecclesiæ, diu restitit huic dogmati in Concilio Florentino, ergo si vsque ad nostra ferè tempora media pars Ecclesiæ non credidit Purgatorium, quomodo est articulus fidei?

TERTIA ratio est, quia Dionysius, capite vltimo Ecclesiasticæ hierarchiæ, quæstionem proponit, Cur Antistes in sepultura fidelium oret pro defunctis, & Purgatorij non meminit, sed anxie laborat, vt quæstionem soluat. At si Purgatorium esset dogma fidei, potuisset statim facillimè respondere, orate pro defunctis, vt à Purgatorio liberentur.

QVARTA

QVARTA ratio est, quia B. Augustinus disertis verbis asserit, se habere opinione tantum incerta, non certa fide Purgatorium esse, in Enchiridio, cap. 69. Tale, inquit, aliquid etiam post hanc vitam fieri incredibile non est, & Vtrum ita sit, quaeri potest, & aut inueniri, aut latere nonnullos fideles, per ignem quendam purgatorium, quanto magis, minusue bona pereuntia dilexerunt, tanto tardius citiusue saluari. In lib. de octo quaestionibus Dulcitij, quaest. 1. Siue ergo, inquit, in hac vita tantum homines ista patiuntur, siue etiam post hanc vitam talia quadam iudicia subsequuntur, non abhorret quantum arbitror a ratione veritatis iste intellectus huius sententia. Idem habet lib. de fide & operibus, cap. 16. Denique, lib. 21. de ciuit. Dei, cap. 26. ait: Post istius sane corporis mortem, donec ad illum veniatur; qui post resurrectionem corporum futurus est damnationis, & remunerationis ultimus dies, si hoc temporis interuallo spiritus defunctorum eiusmodi ignem dicuntur perpeti, quem non sentiant illi, qui non habuerunt tales mores, & amores in huius corporis vita, ut eorum ligna, fenum, & stipula consumatur: alij vero sentiant, qui eiusmodi secum adificia portauerunt, siue ibi tantum, siue hic, & ibi, siue ideo hic, & non ibi, secularia, quamuis a damnatione venialia, concremantem ignem transitoria tribulationis inueniant, non redarguo, quia forsitan verum est.

QVINTA ratio est, quia Scriptura apertè repugnat, Ioan. 5. Luc. 23. Apoc. 14. vt supra attulimus, & refutauimus.

Hæc sunt ipsius firmamenta, quæ ad eò nos nihil mouent, vt constanter iterum asseramus, dogma esse fidei Purgatorium, ad eò, vt qui non credit Purgatorium esse, ad illud nunquam sit peruenturus, sed in Gehenna sempiterno incendio cruciandus. Nam dogmata fidei quatuor modis probari solent.

PRIMO, ex testimonio expresso Scripturæ cum Ecclesiæ declaratione, quomodo probamus, Christum esse *ὁμοούσιον* Patri, ex illo Ioan. 10. Ego & Pater vnum sumus, addita Nicæni Concilij declaratione; nam alioqui nunquam lis cum Arianis finiri potuisset, cum eum locum, & omnia illa, quæ afferri solent, ipsi aliter exponerent.

SECUNDO, per euidentem deductionem ex iis, quæ habentur expressè in Scriptura, quomodo probamus, Christum habere duas voluntates, diuinam & humanam, quia secundum

dum Scripturas Deus & homo est, addita Concilij sexti declaratione.

TERTIO, ex verbo Dei per Apostolos non scripto, sed tradito, quomodo probamus Euangelia & epistolas Pauli esse diuinas Scripturas.

QUARTO, per euidentem deductionem ex verbo Dei tradito; quomodo B. Augustinus passim probat, peccatum originale esse in pueris necessariò credendum, etiamsi in Scripturis non haberetur, quia deducitur euidenter ex traditione Apostolica de Baptismo paruulorum. Sufficientia horum quatuor modorum inde patet, quia id solum est de fide, quod est à Deo reuelatum mediatè, vel immediatè; reuelationes autem diuinæ partim scriptæ sunt, partim non scriptæ. Itaq; decreta Conciliorum, & Pontificum, & Doctorum consensus, & alia omnia ad ista quatuor reducuntur; tunc enim solum faciunt rem de fide, cum explicant verbum Dei, aut inde aliquid deducunt.

Iam verò his omnibus modis probatur Purgatorium. Nam de PRIMO modo patet ex viginti locis Scripturæ, quæ attulimus, quorum aliqua à tota Ecclesia exponuntur de Purgatorio, vt patet ex Conciliis & Patribus, quos citauimus.

De SECUNDO modo patet ex duabus primis rationibus, quas fecimus.

De TERTIO modo perspicuum est ex eo, quòd non inuenimus initium huius dogmatis, sed omnes veteres Græci & Latini ab ipso tempore Apostolorum constanter docuerunt Purgatorium esse. Talia enim ad Apostolicam traditionem referenda esse, B. Augustinus affirmat lib. 4. de Baptismo contra Donatistas, cap. 24.

De QUARTO modo patet ex Clemente, Tertulliano, Epiphonio, & Chrysostomo suprà citatis, qui asserunt, orationem pro defunctis esse Apostolicam traditionem, & nulli unquam veterum contrarium dixerunt. Hinc enim euidenter colligitur Purgatorium esse. Nam si traditio est Apostolica, orandum esse pro defunctis, quis non aduertat, continuò inde sequi, vt animæ post hanc vitam egeant auxilio, & proinde sint in pœnis non sempiternis, sed temporalibus. Neque argumenta Petri Martyris difficulter solui possunt.

Ad

Ad PRIMVM ergo respondeo, primò non esse necesse, vt Scriptura vbique omnia dicat.

Dico SECUNDO ad illud de Genesi, in Genesi non fuisse occasionem ponendi doctrinam de Purgatorio. Nam Genesis non est liber dogmatum, sed historia quædam Patriarcharum. Porro doctrina eo tempore non Scriptura, sed traditione conseruabatur. Nam alioqui dicemus, ante Abrahamæ temporam neminem fuisse iustificatum, quia Scriptura non tradit, quomodo iustificarentur homines tempore Adæ, Henoch, Noë,

Genesis n. n. p. l. b. b. dogmatum

Dico VLTIMO, implicite saltem contineri in Genesi mentionem Purgatorij; quando enim dicitur Genes. 23. *Et surrexit Abraham ab officio funeris.* Quis prohibet per illud, *Officium,* intelligere non solum lacrymas, sed etiam orationem & ieiunium? Et cur, quæso, Iacob & Ioseph in Ægypto morientes, cupierunt ossa sua deferri in terram promissionis, nisi quia ibi solum sacrificia pro defunctis facienda esse nouerant?

Ad illud de Leuitico, nego non fuisse in Leuitico instituta sacrificia pro defunctis, quando quidem illa, quæ instituta sunt pro peccatis, intelligebantur pro peccatis tam viuorum, quam mortuorum, vt patet ex lib. 2. Machab. cap. 12.

Ad illud ex Paulo, dico, Paulum in eo loco solum voluisse dicere, non esse mortuos immoderate deflendos, quomodo Ethnici faciebant. Ad hoc autem propositum non solum non proderat, sed etiam oberat mentio Purgatorij. Dicere enim, animas propinquorum grauissimè torqueri in Purgatorio, non est adferre materiam consolationis, sed maioris luctus; Paulus autem consolari volebat eos, vt patet, & ideo meminit resurrectionis & gloriæ; & concludit: *Itaque consolamini inuicem in verbis istis.* In aliis autem locis, vt in 1. epist. ad Cor. cap. 3. & 15. & ad Hebr. 10. disertè Paulus ponit ignem Purgatorij, & Baptismum laboriosum pro mortuis susceptum.

Ad SECUNDVM dico, Ecclesiam Græcam nunquam dubitasse de Purgatorio, vt patet ex Patribus citatis; Dionysio Areopagita, Origene, Athanasio, Basilio, Gregorio Nazianzeno, Gregorio Nysseno, Ephræm, Chrysostomo, Cyrillo, Epiphanio, Theodoro, Oecumenio, Theophylacto, Damasceno, & ex ipso Concilio Florentino. Nam quod Petrus

Martyr

Martyr dicit, in eo Concilio Patres Græcos diu restitisse, mendacium est; siquidem in prima sessione, & rursus in vltima, affirmant, se perpetuò Purgatorium credidisse, & orationem pro defunctis, sed solùm ambigere de qualitate pœnæ; An sit videlicet ignis, an aliquid aliud. Quod ergo de Græcis iactatur, quòd Purgatorium negent, de particularibus hominibus intelligendum est.

In TERTIO argumento miror Petrum Martyrem; nam etsi Dionysius non nominat Purgatorium, tamen expressè dicit, orari pro defunctis, vt à peccatis liberentur. Sic enim ait cap. 7. part. 3. *Precibus, inquit, à diuina benignitate contendit, vt omnia peccata, quæ humana fragilitate admissa sunt ei, qui excessit è vita, remittat.* Deinde quærit, cur oretur pro defunctis, vt eis peccata remittantur, cùm scriptum sit omnes accepturos, prout in corpore gesserint? Et respondet, ideo orari, quia illi per merita huius vitæ digni facti sunt, quibus preces viuentium prodesse. Nisi ergo S. Dionysius secum ipse pugauerit, non potuit Purgatorium ignorare, aut negare, cùm tam apertè orationem asserat pro defunctorum peccatis.

Ad QVARTVM, opponimus alia loca S. Augustini. Nam in eodem Enchiridio cap. 110. asserit, orationes & sacrificia prodesse animabus, & similiter quæst. 2. ad Dulcitium, & lib. 21. de ciuitate Dei, cap. 24. dicit, constare, animas purgari post hanc vitam. & cap. 1. de cura pro mortuis agenda, dicit: *Non dubium est, prodesse orationem defunctis.*

RESPONDET Petrus Martyr, debere hæc loca exponi per illa, in quibus dubitat. At quomodo, quæso, exponemus; constat, & non dubium est, per illa; Incredible non est, &; Forfan verum est? Neesse est igitur dicere, Augustinum aliquid de Purgatorio certa fide tenuisse, & de aliqua re dubitasse. quid sit de quo dubitauit, nos facile exponemus. At non ita poterit ille exponere, quid sit, de quo non dubitauit; nihil enim minus dari potest, quàm eum dubitasse de Purgatorio in genere, id est, quòd sit aliquod Purgatorium post hanc vitam. Cum qua fide certa, potest consistere dubitatio de qualitate pœnæ, quæ infligitur; de qualitate peccati, quod punitur; de loco, tempore, &c. At cum dubitatione de Purgatorio in genere, non

non potest consistere vlla certa fides circa Purgatorium, quam tamen Augustinus habere se dicit.

Dico igitur, Augustinum in illis quatuor locis dubitare solum de genere peccati, quod punitur; An videlicet, sicut in hac vita immoderatus amor erga temporalia, purgatur a Deo variis afflictionibus, vt mortibus vxoris, liberorum, &c. ita etiam credibile sit, post hanc vitam adhuc remanere in anima separata aliquas reliquias talium affectionum actualium, quæ purgari debeant tribulationibus, & molestiis. Etsi enim animæ corpore vacantes, non videntur posse tangi eiusmodi affectionibus corporalibus, tamen cum sint formæ corporum, & in corpore diu fuerint, & rursus appetant coniungi corpori, non est incredibile, eas recordari adhuc voluptatum, quas per instrumenta corporea perceperunt, & earum desiderio aliquo teneri. Quia verò res ista difficillima est, ideo rectè Augustinus dicit, posse quari, & nunquam fortè inueniri, &c.

Ad QVINTVM suprà responsum est.

